

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ¹

ФАКУЛЬТЕТ РОМАНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра іспанської і новогрецької філології
та перекладу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	іспанської і новогрецької філології та перекладу
Факультет	романської філології і перекладу
Викладач	доцент БОБЧИНЕЦЬ Любов Іванівна
Статус дисципліни ³	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр ⁴	4 курс, 7 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год
Мова викладання	іспанська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Основним завданням навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із теоретичними знаннями з психологічних і лінгвістичних особливостей гумористичних текстів та практичними навичками перекладу анекдотів, гуморесок, байок та інших гумористичних текстів іспанської та української мов; вивчення лексико-семантичних, граматичних,

¹ Поряд з логотипом КНЛУ рекомендується вставляти логотип факультету.

² Спеціальність / спеціалізація / ОП зазначаються за наявності.

³ Обрати з: а) вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки; б) дисципліна вільного вибору студента; в) дисципліна українознавчого спрямування.

⁴ Крім дисциплін вільного вибору студентів.

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни

«Відтворення іспанського гумору засобами
української мови»

Спеціальність²: В11 Філологія

Спеціалізація: В11.051 Романські мови та
літератури (переклад включно), перша –
іспанська

Освітня програма: Іспанська мова і література,
друга іноземна мова, переклад

	синтаксичних, стилістичних і прагматичних особливостей гумористичних текстів. Предмет навчальної дисципліни полягає у комунікативно-прагматичному аналізі гумористичних текстів іспанської та української мов, що сприяє пошуку більш точних еквівалентів передачі гумору і вдосконаленню перекладацьких вмінь у студентів. Змістом навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із теоретичними знаннями про гумор, лексичні, граматичні, стилістичні й прагматичні особливості гумористичних текстів іспанської та української мов. Для забезпечення міцного засвоєння знань на практичних заняттях виконуються завдання, спрямовані на аналіз та коментування контекстуальних і комунікативно-прагматичних особливостей гумористичних текстів іспанської та української мов та вправи для перекладу і пошуку адекватних еквівалентів у мові перекладу. Особливої уваги потребує передача гри слів мовою перекладу, компенсаторні перекладацькі трансформації
Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i>	Мета вивчення навчальної дисципліни «Відтворення іспанського гумору засобами української мови» передбачає формування у студентів фахової перекладацької та міжкультурної комунікативної компетентностей, підґрунтям яких є сформовані протягом попередніх років навчання україномовна та іншомовна (іспанська як перша іноземна мова) комунікативні компетентності.
Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i>	Знати загальнонаукові основні та вихідні поняття перекладознавства; основні підходи до вивчення мовних особливостей гумористичних текстів; засоби словотворення, типи семантичної структури слова та механізми семантичних змін в іспанській та українській мовах; основні типи відношень в лексиці іспанської та української мов; принципи класифікації і функції фразеологічних одиниць іспанської та української мов; перекладацькі трансформації, урахувати роль контексту у перекладі гумористичних текстів Вміти коректно вживати термінологічний апарат перекладознавства; проводити словотвірний та компонентний аналіз іспанських лексичних одиниць та проводити зіставний аналіз їх перекладів на українську мову; аналізувати шляхи та засоби словотворення в іспанській та українській мовах, розпізнавати регіонально диференційовану іспанську та українську лексику, характеризувати терміни та жаргонізми, гру слів, архаїзми та неологізми в іспанській та українській мовах; користуватися іспанськими та українськими лексикографічними довідниками
Компетентності⁵	Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:

⁵ Формулюються у термінах знань / умінь / навичок / комунікації / автономності або в описі набутих м'яких навичок.

(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)

ЗК 3. – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. – Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. – Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 7. – Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК 8. – Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. – Здатність спілкуватися іспанською мовою.

ЗК 10. – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

ФК 1. – Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. – Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. – Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії іспанської мови.

ФК 4. – Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди іспанської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. – Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. – Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. – Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.

ФК 9. – Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іспанською і другою іноземною мовами.

ФК 10. – Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів

ФК 12. – Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 13. – Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.

ФК 14. – Володіння теоретичними основами використання іспанської мови, включаючи фонетичні, граматичні, лексичні, стилістичні аспекти мови й мовлення.

	ФК 15. – Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами. ФК 16. – Володіння граматикою, лексикою і фонетикою іспанської мови на рівні C1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Marco Común Europeo De Referencia Para Las Lenguas: Aprendizaje, Enseñanza, Evaluación)). ФК 18. – Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами іспанської мови, другої іноземної мови та української для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах. ФК 19. – Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. ФК 20. – Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосовування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентувати текст перекладу.
Види занять і їхній розподіл за годинами	Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 90 год., у тому числі: лекції – год. практичні заняття – 30 год. консультації – год. самостійна робота – 60 год.
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Поняття і функції гумору. Типи гумористичних текстів Тема 1. Поняття і визначення гумору. Функції гумору. Тема 2. Типи гумористичних текстів (анекдоти, байки, іронічні та сатиричні тексти) Змістовий модуль 2. Лінгвістичні особливості гумористичних текстів. Тема 1. Лексико-семантичні особливості гумористичних текстів. Каламбур. Тема 2. Граматичні і синтаксичні особливості гумористичних текстів. Тема 3. Стилiстичні та прагматичні особливості гумористичних текстів. Гра слів. Змістовий модуль 3. Переклад гумористичних текстів з іспанської мови на українську і з української на іспанську Тема 1. Перекладацькі трансформації при перекладі гумористичних текстів. Тема 2. Пошук еквівалентів метафори, сталих виразів і гри слів. Відтворення безеквівалентної лексики.

	Переклад реалій, сленгізмів, неологізмів, каламбуру в гумористичних текстах.																																	
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Переклад офіційно-ділової документації» має таку структуру:																																	
	<table><tr><th>№ з/п</th><th>Види навчальної діяльності студента</th><th>Максимальна кількість балів</th></tr><tr><td>1.</td><td>Аудиторна навчальна робота.</td><td>40</td></tr><tr><td>2.</td><td>Самостійна навчальна робота.</td><td>10</td></tr></table>	№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів	1.	Аудиторна навчальна робота.	40	2.	Самостійна навчальна робота.	10																								
	№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів																															
	1.	Аудиторна навчальна робота.	40																															
	2.	Самостійна навчальна робота.	10																															
Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.																																		
Критерії оцінювання аудиторної навчальної роботи студента																																		
Аудиторна навчальна робота складається із участі в практичних заняттях протягом навчального курсу.																																		
Відповідь на практичному занятті оцінюється за критеріями:																																		
• відповідність змісту; • повнота і ґрунтовність викладу; • доказовість викладу; • термінологічна коректність. • точність виконання практичного завдання.																																		
Схема оцінювання: кожний критерій оцінюється за 4-бальною шкалою:																																		
<table><tr><th rowspan="2">№</th><th rowspan="2">Критерії оцінювання</th><th colspan="4">Шкала оцінювання</th></tr><tr><th>5 балів</th><th>4 бали</th><th>3 бали</th><th>2 бали</th></tr><tr><td>1</td><td>Відповідність змісту</td><td>Відповідь студента повністю відповідає змісту питання. Усі основні проблеми визначені чітко.</td><td>Відповідь студента в основному відповідає змісту питання. Не всі основні проблеми визначені чітко.</td><td>Відповідь студента лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко.</td><td>Відповідь студента не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначені.</td></tr><tr><td>2</td><td>Повнота і ґрунтовність викладу</td><td>Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті.</td><td>Основні проблеми розкриті не досить повно і ґрунтовно.</td><td>Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини.</td><td>Основні проблеми не розкриті.</td></tr><tr><td>3</td><td>Доказовість викладу</td><td>Студент демонструє високий рівень доказовості і викладу матеріалу з питання. Він може викласти свою точку зору з проблем, що обговорюються.</td><td>Студент викладає матеріал, в основному аргументуючи методичні положення. Він відчуває труднощі у викладенні своєї точки зору щодо ряду проблем.</td><td>Студент викладає матеріал, майже не аргументуючи методичні положення. Він не має своєї точки зору щодо більшості проблем.</td><td>Доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні.</td></tr><tr><td>4</td><td>Термінологічна коректність</td><td>Студент досить вільно й коректно користується методичною</td><td>Студент в основному правильно використовує методичну термінологію.</td><td>Студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що</td><td>Студент майже не користується методичною термінологією. Його</td></tr></table>	№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання				5 балів	4 бали	3 бали	2 бали	1	Відповідність змісту	Відповідь студента повністю відповідає змісту питання. Усі основні проблеми визначені чітко.	Відповідь студента в основному відповідає змісту питання. Не всі основні проблеми визначені чітко.	Відповідь студента лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко.	Відповідь студента не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначені.	2	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті.	Основні проблеми розкриті не досить повно і ґрунтовно.	Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини.	Основні проблеми не розкриті.	3	Доказовість викладу	Студент демонструє високий рівень доказовості і викладу матеріалу з питання. Він може викласти свою точку зору з проблем, що обговорюються.	Студент викладає матеріал, в основному аргументуючи методичні положення. Він відчуває труднощі у викладенні своєї точки зору щодо ряду проблем.	Студент викладає матеріал, майже не аргументуючи методичні положення. Він не має своєї точки зору щодо більшості проблем.	Доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні.	4	Термінологічна коректність	Студент досить вільно й коректно користується методичною	Студент в основному правильно використовує методичну термінологію.	Студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що	Студент майже не користується методичною термінологією. Його
№			Критерії оцінювання	Шкала оцінювання																														
	5 балів	4 бали		3 бали	2 бали																													
1	Відповідність змісту	Відповідь студента повністю відповідає змісту питання. Усі основні проблеми визначені чітко.	Відповідь студента в основному відповідає змісту питання. Не всі основні проблеми визначені чітко.	Відповідь студента лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко.	Відповідь студента не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначені.																													
2	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті.	Основні проблеми розкриті не досить повно і ґрунтовно.	Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини.	Основні проблеми не розкриті.																													
3	Доказовість викладу	Студент демонструє високий рівень доказовості і викладу матеріалу з питання. Він може викласти свою точку зору з проблем, що обговорюються.	Студент викладає матеріал, в основному аргументуючи методичні положення. Він відчуває труднощі у викладенні своєї точки зору щодо ряду проблем.	Студент викладає матеріал, майже не аргументуючи методичні положення. Він не має своєї точки зору щодо більшості проблем.	Доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні.																													
4	Термінологічна коректність	Студент досить вільно й коректно користується методичною	Студент в основному правильно використовує методичну термінологію.	Студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що	Студент майже не користується методичною термінологією. Його																													

		термінологією. Він володіє повним запасом методичних термінів.	Невелика кількість термінологічних помилок не перешкоджає розумінню змісту викладеного.	ускладнює розуміння змісту викладеного. Він володіє обмеженим запасом методичних термінів.	запас методичних термінів мінімальний.
5	Точність виконання практичного завдання	Практичне завдання виконано в повному обсязі, допущено не більше 1-2 помилок	Практичне завдання виконано в повному обсязі, допущено не більше 4 помилок	Практичне завдання виконано не в повному обсязі, допущено не більше 9 помилок	Практичне завдання виконано не в повному обсязі, допущено більше 9 помилок

Викладач підраховує бали, отримані студентом, окремо за кожним критерієм. Наприклад, за п'ятьма критеріями студент отримав такі бали: 5,4,3,2,5. Середнє арифметичний бал становить «3,8» $((5+4+3+2+5):5)$. Так само підраховується кількість отриманих балів на кожному семінарському занятті, за невідвідування семінарського заняття студент отримує «0» балів. Таким чином, за 13 семінарських занять студент може отримати максимально **35 балів**.

Критерії оцінювання самостійної навчальної роботи студента

Самостійна робота передбачає написання реферату за однією з обраних тем. Реферат оцінюється за критеріями:

- відповідність змісту обраній темі;
- повнота і ґрунтовність викладу та термінологічна коректність;

Схема оцінювання: кожний критерій оцінюється за 4-бальною шкалою:

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання			
		5 балів	4 бали	3 бали	2 бали
1	Відповідність змісту обраній темі	Реферат повністю відповідає змісту питання. Усі основні проблеми визначені чітко.	Реферат в основному відповідає змісту питання. Не всі основні проблеми визначені чітко.	Реферат лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко.	Реферат не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначені.
2	Повнота і ґрунтовність викладу та термінологічна коректність	Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті. Студент досить вільно й коректно користується методичною термінологією. Він володіє повним запасом методичних термінів.	Основні проблеми розкриті не досить повно і ґрунтовно. Студент в основному правильно використовує методичну термінологію. Невелика кількість термінологічних помилок не перешкоджає розумінню змісту викладеного.	Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини. Студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного. Він володіє обмеженим запасом методичних	Основні проблеми не розкриті. Студент майже не користується методичною термінологією. Його запас методичних термінів мінімальний.

			о.	х термінів.	

Викладач підраховує бали, отримані студентом, окремо за кожним критерієм оцінювання завдань самостійної роботи. Наприклад, за двома критеріями студент отримав такі бали: 5,3. Середнє арифметичний бал за виконання самостійної роботи становить «4» ($(5+3):2$). За самостійну роботу студент може отримати максимально **10 балів**. За невиконання завдання самостійної роботи студент отримує **0 балів**.

Підсумковий модульний контроль проводиться у вигляді написання *модульної контрольної роботи*, що спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння знань, навичок та вмінь, визначених у програмі навчальної дисципліни.

У разі відсутності студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

- **підсумкове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «Переклад офіційно-ділової документації» здійснюється у формі **заліку**

Відмітка про залік «**зараховано**», «**не зараховано**» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «**зараховано**» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «**зараховано**», а в шкалі ЄКТС – E та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «**не зараховано**», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «**не зараховано**», оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Для успішного освоєння дисципліни студенти повинні знати базові граматичні й лексичні поняття іспанської та української мов, мовні особливості офіційно-ділових текстів, принцип мовної взаємодії, перекладацькі трансформації, характеристику

	лексичних явищ та їх взаємозв'язок і взаємозалежність у сучасній іспанській та українській мовах. Вміти визначати та характеризувати гумористичний ефект, гру слів, іронію та сарказм при перекладі гумористичних текстів; Володіти навичками застосувати концептуальний апарат сучасної граматики, лексикології та перекладознавства для комунікативно-прагматичного і стилістичного аналізу гумористичних текстів іспанської та української мов.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна література: 1. Алесіна Н. М., Виноградов В. С. (1993). Теорія і практика перекладу. Іспанська мова. Київ: Вища школа. 2. Амеліна С. М. (2020). Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу. К.: Центр учбової літератури. 3. Верба, Г. Г., Орличенко, О. В., Приходько, М. П. (2020). Посібник з усного та письмового перекладу для студентів старших курсів (українська та іспанська мови). Вінниця: Нова книга. 4. Коптілов В. В. (2003). Теорія і практика перекладу. К., Юніверс. 5. Литвин І. М. (2013). Перекладознавство. Черкаси: Вид-во Ю. А. Чабаненко. 6. Corsellis, Ann (2010). Traducción e interpretación en los servicios públicos. Primeros pasos. Granada: Editorial Comares. 7. García Viñolo, M. (2019). Chistes lingüísticos de componente cultural para la enseñanza del español. Madrid: Editorial Verbum. 8. García Yebra V. (1989). En torno de la traducción. Madrid: Gredos. 9. Gonzales A. (1994). Curso de publicidad. Madrid: Eresma&celeste ediciones. 10. Jodorowsky, A. (1998). La sabiduría de los chistes. Historias iniciáticas. México: Grijaldo. 11. Lopez, Juan. (2016). Los mejores 600 chistes. Recopilación de chistes internacionalmente conocidos y muy populares. Kindle Edition. 12. Marmori G. (1977). Iconografía femenina y publicidad. Millán: Editorial Gustavo Gilli S.A. 13. Messaris P. (1997). Visual Persuasion. London: Sage Publication. Допоміжна 1. Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу. К.: Центр навчальної літератури. 2. Бондарчук Л. І. (2008). Культура ділового мовлення. Житомир: ПП «Рута», в-во «Волинь». 3. Васенко Л. А., Дубічинський В.В., Кримець О.

М. (2008). Фахова українська мова. К.: Центр учбової літератури.

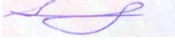
4. Гула Є. А. (2005). Редагування як один з головних чинників якісного перекладу. – Київ: Асоціація перекладачів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.uta.org.ua/data/loads/Gula.pdf>
5. Зарицький М. С. (2004). Переклад: створення та редагування. К.: Парламентське вид-во.
6. Івз Гамбієра, Люк ван Дорслар. (2020). Енциклопедія перекладознавства у 4-х томах. Вінниця: Нова книга.
7. Коптілов В. В. (2003). Теорія і практика перекладу. Київ: Юніверс.
8. Копильна О. М. (2019). Практика реферативного перекладу. К.: Ліра-К.
9. Корунець І.В. (2003). Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова книга.
10. Марчук Ю.Н. (1985). Методы моделирования перевода. М.: Наука.
11. Пеетр Тороп (2015). Тотальний переклад. Вінниця: Нова книга.
12. Шевчук С. В., Клименко І. В. (2010). Українська мова за професійним спрямуванням. К.: Алерта.
13. Cagnolati Beatriz E. (2012). La traductología: Miradas para comprender su complejidad. Editorial Universidad Nacional de LA Plata. Sacado de <https://memoria.fahce.unlp.edu.ar/libros/pm.26/pm.26.pdf>.
14. Moya V. (2004). La selva de la traducción: Teorías traductológicas contemporáneas. Madrid: Cátedra.
15. Oliver González. (2016) Herramientas tecnológicas para traductores. Barcelona: Editorial UOC.
16. Joke, Rafa (compilador). (2015). 101 Chistes sobre suegras. Madrid: Catedra.
17. Peter Newmark. (1999). Manual de traducción. Madrid: Catedra.
18. Pym A. (2016). Teorías contemporáneas de la traducción. Tarragona: Intercultural Studies Group.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. http://teneta.rinet.ru/rus/pe/parshin-and_teoria-i-praktika-perevoda.htm
2. <https://www.ejemplos.co/40-ejemplos-de-juicios-verdaderos-y-falsos/#ixzz75gT9G3IX>
3. www.memo.com
4. www.alipso.com
5. www.latintop.com
6. <http://lenguayliteratura.org>
7. www.proverbia.net/default.asp

	8. www.xcastro.com/index_es.htm 9. www.rincondelvago.com 10. http://cvc.cervantes.es/aula/pasatiempos/ 11. www.indiana.edu/~call/ejercicios.html 12. www.jergasdehablahispana.org/ 13. www.glosarium.com/ 14. www.eduteka.org
Форми і способи поточного та семестрового контролю	– семестрове оцінювання: 1) усне опитування; 2) здійснення перекладу запропонованих текстів; 4) виконання індивідуальних завдань з тематики, відведеної на самостійне опрацювання. – підсумкове оцінювання: <u>залік</u> – умови допуску до семестрового заліку: 1) виконання МКР з дисципліни; 2) відпрацювання пропущених занять.

Затверджено на засіданні кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу, протокол № 15 від «21» червня 2024 р.

Завідувачка кафедри Олена ЗАЛІСНОВА

Перезатверджено на засіданні кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу, протокол № 8 від «20» березня 2025 р

Завідувачка кафедри Олена ЗАЛІСНОВА

Примітка: форма силабусу може змінюватися / коригуватися залежно від потреб опису конкретної дисципліни (наприклад, можна вставляти табличний матеріал для опису окремих позицій).